

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: ~

Cím: *Megváltás helyett verseny.*

Forrás: *Budapesti Hírlap*

Bp.

1917. I. 29.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

621.32

Hely

Idő

"1917"

Személy

H

Megváltás helyett verseny!

A Budapesti Általános Villámosság r.-t. az éden feltűnő korán tette közzé mérlegét a hivatalos apban. Hogy mi volt e sietés oka és hogy e mérleg lételei mely szempontból vannak összeállítva, illetve, hogy mely célra vannak szárvá, az most nyilvánvalóvá lett. Holnap, *hétfőn délutánra* van egybehívva az a bizottsági ülés a fővárosnál, a mely dönteni van hivatva az elavult áramfejlesztő telenek hatósági megváltása tárgyában. Nyílt titok, hogy ezeket a megváltásokat többé-kevésbé autokratikus alapon készítik elő a Városházán s benne az általános nemzetgazdasági szempontot alárendelik a „kommunális politikának“ nevezett szempontnak.

A közvélemény tisztá megállapítani, hogy az elavult és technikailag célszerűtlen rendszerű Általános Villámosság Vállalatnak *31—32 millióért* való megszerzése nem gazdasági és nem igazi kommunális érdek. Nem érdeke a közigazdaságnak és a fogyasztásnak, mert az *áramtermelés monopóliumát* jelenti Budapest területén s a főváros házi kezelésben levő üzemei javára *megszünteti a versenyt*, a mit eddig a fogyasztó többé-kevésbé élvezett. A tapasztalat bizonyítja, hogy a monopólium a városok kezében sem megváltató, mert oly *összeállítás van benne a helyzet kihasználására*, s minék maga a tisztultabb kommunális politika sem bír el- lenállni.

A városítások eredeti ideális eszméje az volt, hogy a közszolgáltatásokból eredő jövedelem megmaradion a polgári haszon korlátai közt s miután így is igen nagy bevételi forrást jelent, ez ne magánvállalatoknak, hanem a városi terhek csökkentésé- nek javára jusson. Ez az eszme azonban kezd eltör-

zölni. A kommunális politika kezd levetni ideális álarcait és a fogyasztó rideg kihasználásává lesz, a minék nem vehet féket hovatovább a magánvállalatok szolgáltatásával való összehasonlítás. Az utóbbiakat ugyanis sorban megszüntetik. A városító zsarnokság roppant terhek fölhalmozásával hajtja végre városító tevéit, ezután — hogy e teher kamatait előteremise — könnytelen messzebb menni a fogyasztás méterhelésében, mint a magánvállalkozás ezváltalan elmehetett volna.

Az Általános Villámossági, a mely a *Trieszti Légszuszítársulattal* való viszonya révén bír elég összeköttetéssel arra, hogy a megváltást kedvezővé alakítsa saját magának, legutóbb abba a nehéz helyzetbe került, hogy *áramtermelése* a helytelen üzemi rendszer folytán *megdrágult*. Ezzel szemben a város saját villámostelepe és a már megváltott Magyar Villámossági egyesített üzeme olcsóbban és nagyobb mértékben termelhet áramot, úgy, hogy a *versenyben*, — ha a főváros ezt választaná a megváltás helyett, — az Általános Villámossági mindenképpen a *ut maradna*. Am a főváros megkönny- rülve a hájban levő vállalatot, megváltással és nem versenyben való legyőzéssel akarja kezelni a magánvállalatot, a mely kemény kézzel oda lenne szorítható, hogy *a jövőben hozzányultan bőséges tartalékaihoz, ha résztvennesék ki akarja elégeteni!* Természetes, hogy a küzdelem így hamarosan kapitulációval végződne, s akkor, ha a fővárosnak valóban szüksége van egy sok szent fogyasztó és elavult vezetékkel fölszerelt üzemre, megkaphatná olcsóbban. A vállalat még mindig nagyon jól járna, mert 7 millió alaptőke mellett eddig *33.5 millió mérleg-szerű vagyon* szedett össze.

A város hatóságának persze mindenestre kényelmesebb, ha nem huz ujját a vállalat mögött álló hatalmasságokkal, hanem egyezkedik velük. De hol van akkor a megváltások erkölcsi jogosultsága, ha nem az a főszempont, hogy azok az üzemek, a melyek kitűnő szerződésüket évtizedeken át fenékig aknázták, *a köztől semmi újabb rekompenzációt ne kapjanak*. Ha a kommunális politikának valóban az a vezéreszméje, hogy jobb helyzetet akar teremteni a polgárságnak, akkor nem alkudni, hanem *kénytelenül versenyezni kell a magánvállalattal*. Avagy talán a városítások eddigi eredménye a versenyt nem tenné lehetővé?